

L'IEP: Una institució discreta

Gener del 2025. Ens han citat a les portes d'una petita església, a prop del Passeig Sant Joan de Barcelona. Per primera vegada en la seva llarga història, l'IEP (sigles que corresponen a l'Institut d'Estudis Primigenis) ha concedit una entrevista. Ens rep el Secretari i, sense perdre temps, ens fa entrar. Mentre ens presentem, fem una breu visita per l'edifici fins a arribar a un diminut claustre, amagat a l'interior de l'illa, que ens transporta segles enrere en el temps. Sens dubte, el millor indret per fixar l'atmosfera d'aquesta xarrada.

La Pesanta – Bon dia, i moltes gràcies per concedir-nos aquesta entrevista. Després de tants anys treballant de manera discreta, l'IEP decideix obrir-se al públic. Ens podríeu explicar què ha motivat aquesta decisió?

Secretari IEP - Bon dia i gràcies per l'interès. Després de segles d'investigació i recerca molt discreta, hem considerat que ara és el moment idoni per compartir part del nostre llegat. La creixent curiositat pels Coneixements Arcans i els Primigenis, tant des d'un punt de vista acadèmic com artístic, ens impulsen a obrir un portal digital. Volem oferir un espai on experts, aficionats i curiosos puguin explorar els misteris que hem anat recollint al llarg del temps. Fins allà on sigui segur fer-ho, és clar!

LP – La vostra història és gairebé desconeguda i no és fàcil trobar-ne referències contrastables. Com part d'aquesta nova era per a la institució ens podeu explicar algunes de les vostres fites més rellevants?

S – Per descomptat. Per a nosaltres, tot comença al segle XV. En concret el 1423, quan Anselm Turmeda escriu Lo Llibre dels Morts, traducció al català de l'Al-Azif. Considerem aquell acte la nostra data informal de constitució, ja que és la primera vegada que un llibre en català fa referència al saber arcà.

A principis del segle XX, quan Mossèn Alcover, va trobar el llibre i va prendre consciència del perill que podia suposar en les mans equivocades, el va amagar però, tanmateix, va començar a teixir vincles amb altres persones coneixedores, per altres fonts, d'aquest saber antic amagat. Era clar que calia tenir algú que s'encarregués de vigilar i estar alerta al respecte. Però sens dubte la data clau, i de la qual aviat celebrem el centenari, va ser el 28 de febrer de 1925. Aquell dia, coincidint amb els terratrèmols que van ocórrer a diversos punts del planeta, hi hagué un onatge d'inspiració a artistes d'arreu dels Països Catalans, que els va dur a la descoberta que al nostre món hi ha molt més del que hom habitualment veu i experimenta en la vida mundana. Allò els va dur a compartir experiències i d'allà fundar formalment l'IEP. L'activitat d'aquelles dates fou frenètica, ja que no hi havia encara les connexions ni el coneixement bàsic establert. Poc a poc i mitjançant nombrosos intercanvis epistolars es va poder establir una xarxa de saber sobre aquestes matèries pràcticament desconegudes fins ara. Els contactes també foren més enllà de les nostres fronteres i, després de múltiples gestions, al gener de 1932 vàrem poder establir una relació oficial amb la Universitat de Miskatonic. Aquest reconeixement internacional fou un gran impuls per a nosaltres.

LP – Però de tot això no n'ha transcendit gairebé res a la població en general. Per què aquest secretisme?

S – La nostra missió principal ha estat sempre la protecció i salvaguarda d'aquests coneixements, més que no pas la seva divulgació. Ens movem en un terreny en gran part desconegut, molt delicat, i l'exploració del qual té conseqüències incertes. La discreció ha estat imprescindible per evitar que aquest saber caigués en mans equivocades. Ara, però, creiem que amb el treball fet durant aquests anys i amb la prudència adequada, és possible compartir part d'aquest llegat amb la comunitat, promovent així un enteniment més profund i segur dels Coneixements Arcans. Aquest és un primer pas en una nova direcció per a l'IEP, una que esperem sigui ben acollida i compresa per aquells que es mostren interessats en aquests misteris que han estat tan llargament ocults.

LP – Parla del treball fet durant aquests anys. A què es refereix exactament?

S – Els nostres membres, avançant el segle XX i superant temps foscos de persecució política, han pogut processar i entendre el material conservat, alhora que en generaven de nou per fer-lo més accessible al públic. Això ha requerit temps. Tot aquest material ara quedarà reflectit d'una manera cohesionada i centralitzada en el nou portal.

LP – Part del material que heu produït en el passat consisteix essencialment en obres de ficció. Com es compagina això amb una recerca científica?

S – Considerem que els Primigenis i els Coneixements Arcans són part del nostre món i de la nostra realitat, però que han quedat amagats pel pas del temps i les prohibicions passades. La nostra recerca científica vol confirmar-los. No obstant això, reconeixem que l'interès per les obres literàries d'H. P. Lovecraft, el primer gran divulgador dels Primigenis, ha donat lloc a nombroses interpretacions creatives. La nostra intenció és crear un espai d'intercanvi on, amb rigor acadèmic i obertura artística, es pugui explorar aquesta dualitat. Volem convidar el públic a reflexionar, a formular-se preguntes i a descobrir per si mateix què s'amaga darrere del vel entre realitat i ficció.

LP – Quins són els plans futurs de l'IEP ara que us obriu al públic?

S – Aquesta obertura és només un primer pas. A més del nou portal, tenim projectes per organitzar exposicions i xerrades que tractin els aspectes més importants dels Coneixements Arcans. També volem establir col·laboracions amb altres institucions culturals i acadèmiques per promoure la investigació multidisciplinària. L'objectiu és crear una comunitat interessada en aquests temes, on la recerca i la creativitat es puguin combinar.

LP – Moltes gràcies pel vostre temps i per compartir amb nosaltres la història de la vostra institució.

S – Gràcies a vosaltres per compartir aquest saber amb el vostre públic. Estem fermament convençuts que durà a un coneixement i una apreciació més gran per l'origen dels temps.

Sens dubte ha estat molt alligonador i didàctic conèixer tota la història darrere l'IEP. Tot i així, no podem deixar de preguntar-nos si aquest desig d'obertura respon únicament a un autèntic interès per la divulgació del coneixement o si hi ha també altres factors que han influït en aquesta decisió. Només el temps ens ho dirà.